

Úkoly a použití jednotek ženijního vojska

Prostředky pro překonávání výbušných zátarasů

Cíl:

Seznámit studenty s odminovacími prostředky.
Osvojit si znalosti teorie a konceptu konstrukce
odminovacích prostředků a metod jejich použití.

Obsah:

1. Úvod
2. Základní pojmy
3. Odminovací prostředky
4. Závěr

1. Úvod

Jedním z hlavních úkolů podpory pohybu je i odminování, které je zaměřeno na zjištění, průzkum, označení, obejití, zřizování průchodů a odminování zaminovaných ploch.

2. Základní pojmy

Výbušné zátarasy jsou hlavním druhem zátarasů. Patří k nim:

- minová pole,
- nástrahy,
- časované miny.

2. Základní pojmy

Odminování je odstraňování nevybuchlých min, výbušin, munice, improvizovaných výbušných zařízení a nástrah z vymezeného prostoru tak, aby byl zpřístupněn civilnímu obyvatelstvu.

Činnost provedená vycvičenými osobami určenými pro zneškodnění, neutralizaci, vyzvednutí, odstranění nebo zničení min.

2. Základní pojmy

Odstranění minového pole je proces odstranění všech min z trasy nebo z prostoru.

Minové pole. V pozemní bojové činnosti s použitím min se jedná o přesně vymezenou prostor, do kterého byly miny rozmístěny.

Zřizování průchodů v minovém poli. Při bojové činnosti s použitím pozemních min proces vytváření průchodů v minovém poli v taktických podmínkách.

3. Odminovací prostředky

Odminovací prostředky tvoří souhrn zařízení, přístrojů, pomůcek a souprav materiálu určených k průzkumu výbušných zátarasů, vytváření průchodů v minových polích a k úplnému odminování terénu.

Odminovací prostředky se dělí na:

- výbušné,
- mechanické,
- pro ruční odminování.

3. Odminovací prostředky

Výbušné odminovací prostředky využívají k aktivaci nebo zničení min tlakovou vlnu vzniklou při výbuchu nebo přenos detonace na minu a tím vytvářejí průchod v minovém poli.

Výbušné odminovací prostředky jsou:

- výbušný odminovač,
- táhlé nálože.

3. Odminovací prostředky

Výbušný odminovač VO se používá k rozšiřování kolejových průchodů v minových polích zřízených pro tanky mechanickými odminovači.

Výbušný odminovač VO:

- určení,
- hlavní takticko-technická data,
- hlavní části,
- způsob odminování.

3. Odminovací prostředky

Výbušný odminovač VO

3. Odminovací prostředky

Mechanické odminovací prostředky jsou speciální zařízení.

Mohou být namontovaná na tanku nebo jiném prostředku, která se využívají ke zřizování průchodů v minových polích.

Mechanické odminovače mohou vytvořit průchod jakékoli délky v závislosti na jejich odolnosti proti výbuchům min. Jejich nevýhodou je, že jsou použitelné jen v určitém terénu.

3. Odminovací prostředky

K odminování dochází přivedením min k výbuchu **tlakem** odminovacích zařízení na minu, nebo **vyoráním** min a jejich přemístěním mimo průchod, anebo **nárazem** odminovacího zařízení na nárazový rozněcovač.

Mechanické odminovací prostředky se dělí na:

- diskové,
- vyorávací,
- bicí,
- odsunové.

3. Odminovací prostředky

Diskový mechanický odminovač tvoří disková kola tlačená tankem. Miny se aktivují tlakem jednotlivých disků.

Mechanický odminovač vyorávač tvoří šípová radlice nebo dvě nezávisle na sobě pracující radlice umístěné před tankem, které odstraňují miny i s vyoranou horninou mimo vytvořený průchod. Jsou použitelné v lehkých až středně kopných horninách.

3. Odminovací prostředky

Mechanický odminovač KMT-6 je určen ke zřizování kolejových průchodů v minových polích. Miny se před pásy tanku vyrývají ze země a odhrnují se vně pásů šikmými odhrnovačkami.

Mechanický odminovač vytváří průchod o šířce kolejí 620 mm, s vnitřní neodminovanou mezerou 2070 mm. Miny s tyčkovými rozněcovači se přivádějí k výbuchu v celé šířce tanku.

3. Odminovací prostředky

Mechanický odminovač KMT-6

3. Odminovací prostředky

Mechanický odminovač BOŽENA 1, BOŽENA 5 je určený pro plošné odminování. Míny jsou před odminovačem aktivovány nebo rozbity pomocí bicího mechanismu.

Odminovací komplet BOŽENA je vhodný pro odminování rozsáhlých zaminovaných území. Kromě odminování může být stroj využit k likvidaci křovin a nízkých porostů, po výměně pracovního nástroje pak i k přepravě a nakládání nebezpečného materiálu nebo jako dálkově řízený zemní stroj. Jeho pracovní rychlost závisí zejména na terénu.

3. Odminovací prostředky

Odminovací komplet BOŽENA 1 je univerzální dálkově ovládaný obrněný nakladač s namontovaným odminovacím zařízením.

Parametry BOŽENA 1

Parametr	Rozměr
délka	5282 mm
šířka	2716 mm
výška	2100 mm
hmotnost stroje včetně odminovače	11 720 kg
šířka záběru	2000 mm
hloubka odminování	do 250 mm
pracovní výkonnost	1800 m ² /h
dosah dálk. ovládání	do 5 km

3. Odminovací prostředky

Odminovací komplet BOŽENA 1

© MO ČR

WWW.ARMY.CZ

© MO ČR

WWW.ARMY.CZ

3. Odminovací prostředky

Komplet BOŽENA 5 je dálkově ovládaný samojízdný obrněný odminovací stroj, který je vybaven rotačním cepovým odminovacím zařízením.

V lehkém terénu je pracovní rychlost průměrně 4 900 m², ve středně těžkém terénu 2 400 m² a v těžkém terénu 1050 m² za hodinu.

System **BOŽENA 5** sestává z základního nosiče a snímatele pracovní jednotky, kterou je odminovací cepák nebo fréza. Navíc, schopnosti stroje jsou rozšířené osvědčeným příslušenstvím a doplňky pro manipulaci s nevybuchnutou municí, ale také pro jiné ženijní, stavebné práce.

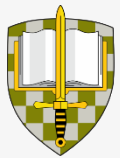

3. Odminovací prostředky

Parametry BOŽENA 5

Parametr	Rozměr
délka	7320 mm
šířka	3350 mm
výška	2225 mm
hmotnost stroje včetně odminovače	11 720 kg
šířka záběru	2655 mm
brodivost	do 800 mm
pracovní rychlost	4-9 km/h
dosah vysílače	až 2000 m

3. Odminovací prostředky

Komplet BOŽENA 5

3. Odminovací prostředky

Přídavné odminovací odsuvné zařízení - POOZ je určeno ke zřizování plných průchodů v minových polích, zřízených z protitankových protipásových nebo protidnových min s kontaktním i nekontaktním rozněcovačem položených povrchově na komunikacích a zpevněných plochách rozptylovým minováním.

Prostředek odstraňuje povrchově položené protitankové a protipásové miny ze zřizovaného průchodu tak, aby došlo k jejich explozi, popřípadě odsunutí mimo profil bojového prostředku a tím k vytvoření plného průchodu v minovém poli na celou šířku vozidla.

3. Odminovací prostředky

Prostředek je zkonstruován tak, aby umožnil zřízení plného průchodu v protitankovém minovém poli z povrchově položených protitankových protidnových min pro rozptylové minování s hustotou 0,2–0,4 mina.m a protipásových min pro rozptylové minování s hustotou 0,75–1 mina.m na komunikacích, letištích a na zpevněných i nezpevněných plochách s největší výškou nerovností profilu povrchu 0,2 m v rozsahu délky/šířky nosiče s prostředkem v pracovní poloze rychlostí minimálně 2 km/h s účinností shrnování minimálně 85 %.

3. Odminovací prostředky

POOZ pro BVP-2 je řešen jako přídatný šípový shrnovač s elektrohydraulickým ovládáním navěšený pomocí upínacího zařízení na čelní stěnu bojové vozidla BVP-2.

Konstrukce POOZ pro BVP-2 je tvořena:

- odsuvným zařízením
- zvedacím zařízením
- upínacím zařízením
- ovládacím zařízením s elektro-hydraulickým agregátem ve schráně

Šířka záběru činí 3 900 mm a hmotnost 1 210 kg.

3. Odminovací prostředky

Přídavné odminovací odsuvné zařízení - POOZ

3. Odminovací prostředky

Souprava pomůcek pro odminování je pomocný prostředek, pomocí kterého se zřizují průchody v nepřátelských zátarasech nebo se provádí jejich úplné odminování. Pomocí pomůcek v soupravě je možno provádět tyto práce v dotyku s nepřítelem nebo mimo něj.

Souprava umožňuje:

- zřízení tří hlavních nebo šesti pomocných průchodů v minových polích libovolné délky současně,
- vyznačení hranic prozkoumaného úseku,
- označení zjištěných min,
- plošné odminování terénu mimo dotyk s nepřítelem.

4. Závěr

Odminovací prostředky mají zásadní význam při podpoře pohybu vlastních vojsk, zejména pokud se jedná o překonávání obrany dobře připraveného nepřítele.

Literatura

1. PALASIEWICZ, Tibor. *Zatarasování 1. díl*. Brno: Univerzita obrany, 2013. 102s. ISBN 978-80-7231-951-0.
2. Žen-2-7 Výbušné zátarasy. Praha: MO, 1996.
3. Žen-2-9 Ženijní práce všech druhů vojsk. Praha: MO, 1981.
4. Žen-29-6 Výbušný odminovač VO. Praha: MO, 1976.
5. Žen-29-11 Mechanický odminovač KMT-6. Praha: MO, 1981.
6. Žen-3-11 Soupravy pro ženijní práce. Praha: MO, 1984

Úkoly pro samostatnou práci

V rámci samostudia prostudovat následující látku:

- Mechanický odminovač KMT-6 - určení, hlavní TTD, hlavní části a jejich funkce, způsob použití,
- Výbušný odminovač VO - určení, hlavní TTD, hlavní části a jejich funkce, způsob použití,
- Přiloženou studijní oporu.

